

Georges Méliès:

el cine com a fantasia (1860-1938)

Fernando Monge

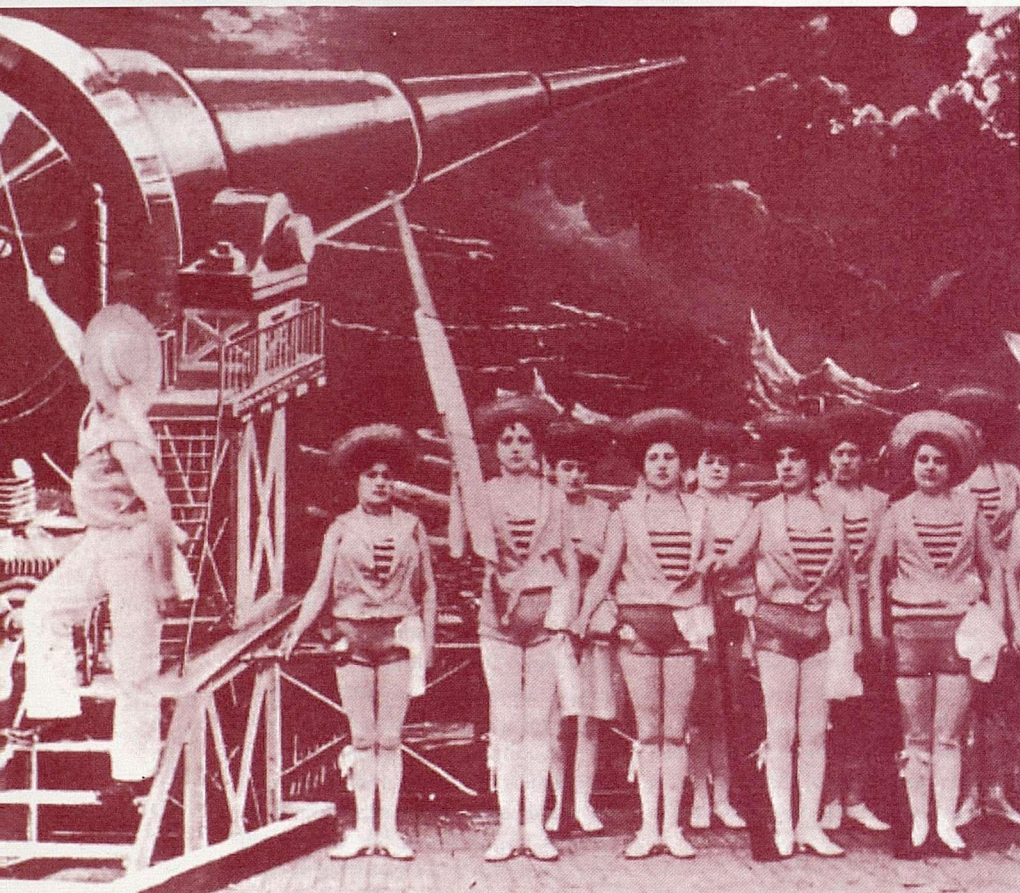
Aquest Màgic il·lusionista francès tenia trenta-cinc anys quan, a París, el 28 de desembre de 1895, els germans Lumière presentaven al món el seu cinematògraf. Havia estat convidat personalment a la projecció inaugural, en qualitat de Director del teatre màgic Robert Houdini de París. En acabar la històrica sessió, Méliès ofereix als Lumière 10.000 francs pel projector, però rebutgen l'oferta. No triga molt a adquirir un aparell semblant al dels Lumière, denominat bioscop, que l'òptic anglès Robert William Paul

comença a rodar els seus propis films amb còpies del que feien aleshores els Lumière i R.W. Paul: "escenes naturals" i "actualitats reconstruïdes", respectivament. L'any 1897 filma a l'interior del seu teatre amb trenta projectors d'arc, amb la qual cosa improvisa el primer estudi cinematogràfic d'Europa amb il·luminació artificial. Poc després construeix un autèntic estudi a la seva finca de Montreuil amb sostre i parets de vidre per aprofitar la llum solar.

Mentre fa un dels seus rodatges a la plaça de l'Òpera, se li espenya la

men curiós: el fons (la plaça) és inalterat, però sobtadament, com per art de màgia, tant les persones com els vehicles desapareixen i, en lloc seu, hi apareixen altres persones o objectes. Havia descobert el trucatge de substitució. Comença a experimentar febrilment per explorar les possibilitats "màgiques" del nou mitjà. Descobreix infinitat de trucs fotogràfics que, combinats, li permeten desenvolupar un estil propi basat en el potencial del cine per recrear mons de fantasia. Les seves pel·lícules de ficció són semblants a somnis barrocs que farien la delícia dels surrealistes i que constitueixen una font d'inspiració per cineastes poètics i conreadors del gènere fantàstic com el mateix Jean Cocteau. D'entre la seva extensa filmografia (més de cinc cent curtmetratges), cal destacar *Viatge a la lluna*, que constitueix la màxima expressió del seu estil de cine, amb una durada de catorze minuts (molt llarg per l'època) està datat l'any 1902.

El llenguatge pròpiament cinematogràfic que fa servir és força rude, però no la posada en escena, sofisticada dins un clar aire teatral. Col·loca la càmera sempre en posició frontal als decorats, estàtica i en pla general. Les seves pel·lícules són com una successió de postals animades. Els canvis d'escenari (quadres) fan avançar l'acció. No concep els primers plans com a recurs narratiu, sinó com a resultat d'algun trucatge o travelling d'acostament i desconeix per complet la tècnica del muntatge de plans en una mateixa escena. La interpretació dels actors està basada en la mímica i la seva gesticulació és exagerada. La gran aportació de Méliès va consistir a traslladar la posada en escena teatral al cine i en l'ús dels diversos trucs fotogràfics aplicats a la imatge animada. Aconsegueix així alliberar el costat fantàstic del nou mitjà, relegat fins aquell moment a ser un simple "reproductor de la realitat". ♦

comercialitzava a Anglaterra. Quan Méliès rep el projector de Paul, encarrega que li construeixin una càmera basada en el mateix principi mecànic i compra a Londres pel·lícula d'Eastman. Amb tot això

càmera i para de filmar, sense canviar la càmera de posició i enquadrament; després d'un interval de temps més o manco llarg aconsegueix tornar a posar-la en marxa. Més tard, en visionar el material, observa un feno-

William Hurt: No hauries de dur aquesta roba.
Kathleen Turner: Per què? Només és una brusa i una falda.
William Hurt: Aleshores no hauries de dur aquest cos.
Foc en el cos, de **Lawrence Kasdan**